

Tárgytematika / Course Description

Írás- és könyvtörténet 2

MKNB_DSTM125

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Kiss István

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja átfogó ismeretek szerzése a szaktárgy történeti előzményeiről, a tipográfia fejlődéséről.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A nyomdatechnika változásai az ipariforradalom után új széleskörben elterjedő információáramlást biztosítottak és ugyanakkor teljes mértékben leképezték a gazdasági szerkezet és a társadalom változását is: a napilapok mellett megjelennek a hirdetőújságok, az árukatalógusok, divatlapok, az avantgarde folyóiratok és magazinok műfaja, amelyek mindegyike a műfajhoz illeszkedő tipográfiát eredményez.

A tipográfiai vonatkozások szerint elemzett sajtótörténet az új műfajok kialakulását mutatja be. Ezzel párhuzamosan a tárgy áttekinti az új, modern betűtípusok kialakulását, felhasználásuk körét és jelentőségét, a betűforgalmazás kialakulását és fejlődését.

Továbbá a tárgy bemutatja a könyv formajegyeinek változását, a könyvborítók fejlődését, és formai sajátosságait.

Tematikák:

- A hírlapkiadás elterjedése, a napilapok és tipográfiai specifikumaik
- Új műfajok: divatlap, karikatúra lap, hirdetési újságok, árukatalógusok tipográfiája
- Az avantgarde folyóiratok és betűhasználatuk
- A keménytáblás és puhatáblás könyvborítók kialakulása – Az európai és amerikai könyvborító
- Az egyipten betűtípus és kortársai: a 19. századi reklám és propaganda betűi – a betűforgalmazás kialakulása: Linotype, Monotype
- Az Art & Craft és a szecessziós könyvtípusok
- A modern betűk: grotesk és sans serif: akzidenz-grotesk, underground – Edward Johnston és Eric Gill
- A Bauhaus betűi: Universal és Futura
- A könyvborítók szerkezetének átalakulása, a külső borító megjelenése
- Az újságbetűk – Times Roman
- A magazin műfajának tipográfiai jellegzetességei _ Harpers Bazaar – A. Brodovitch
- Betűk a 1950-es években: Frutiger, Crowell, Lubalin – a grafikai magazinok : U&Lc; Baseline

megjelenése és célja

- Az európai és az amerikai könyvborító-típus – a könyvborítótrendek
- A dekonstruktivista betűk és tipográfia: Carson, Brody, Emigre

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

írásbeli vizsga, amelynek részei: képfelismerés, fogalommeghatározás, rövid és hosszabb esszékérdés kidolgozása.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Sara Ayad Roderick Cave

A könyv története, Kossuth Kiadó 2015

-Szántó Tibor: A betű. A betűtörténet és a korszerű betűművészet rövid áttekintése 1-2.

Akadémia Kiadó, 1965